

IMO 2023

Chiba, JAPAN 64th

Turkmen (tuk), day 1

Şenbe, 8. iýul 2023

Mesele 1. Şu şerti kanagatlandyryýan ähli bitin düzme $n > 1$ sanlary tapmaly: eger $d_1, d_2, \dots, d_k$ sanlar n -iň hemme položitel bölüjileri bolsa, islendik $1 \leq i \leq k-2$ üçin d_i san $d_{i+1} + d_{i+2}$ sany bölýär. Bu ýerde, $1 = d_1 < d_2 < \dots < d_k = n$.

Mesele 2. $AB < AC$ bolan ýiti burçly ABC üçburçluk berlen bolsun. Goý Ω — ABC -niň daşyndan çyzylan töwerek bolsun. Goý S — Ω -nyň A nokady öz içine alýan CB dugasynyň orta nokady bolsun. A -dan BC tarapa inderilen perpendikulýar BS -i D nokatda we Ω -ny bolsa ikinji gezek $E \neq A$ nokatda kesýär. D nokatdan geçip BC tarapa parallel bolan göni çyzyk BE göni çyzygy L nokatda kesýär. BDL üçburçlugyň daşyndan çyzylan töweregi ω bilen aňladalyň. Goý ω töweregi Ω töweregi ikinji gezek $P \neq B$ nokatda kessin.

ω töweregi P nokatda galtaşýan galtaşmanyň BS göni çyzygy $\angle BAC$ burçuň bissektrisasynyň üstünde kesýändigini subut ediň.

Mesele 3. $k \geq 2$ berlen bitin san. Tükeniksiz položitel bitin agzalardan ybarat bolan $a_1, a_2, \dots$ yzygiderligi tapmaly: $a_1, a_2, \dots$ yzygiderligi üçin käbir P köpagzasy tapylyp $P(x) = x^k + c_{k-1}x^{k-1} + \dots + c_1x + c_0$ görnüşde bolmaly we islendik $n \geq 1$ üçin

$$P(a_n) = a_{n+1}a_{n+2} \cdots a_{n+k}$$

şerti ýerine ýetmeli, bu ýerde $c_0, c_1, \dots, c_{k-1}$ otrisatel däl bitin sanlar.

IMO 2023

Chiba, JAPAN 64th

Turkmen (tuk), day 2

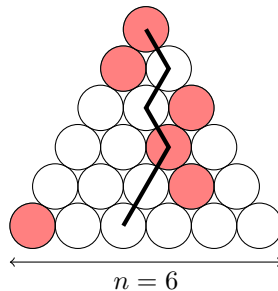
Ýekşenbe, 9. iýul 2023

Mesele 4. Goý $x_1, x_2, \dots, x_{2023}$ jübüt-jübüt-den tapawutly položitel hakyky sanlar bolup, islendik $n = 1, 2, \dots, 2023$ üçin

$$a_n = \sqrt{(x_1 + x_2 + \dots + x_n) \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} \right)}$$

aňlatma bitin san bolsun. $a_{2023} \geq 3034$ bolýandygyny subut etmeli.

Mesele 5. Goý n položitel bitin san bolsun. Her bir $i = 1, 2, \dots, n$ üçin i -nji setirinde takyk biri gyzyly reňkli bolan takyk i sany töweregi öz içine alýan $1 + 2 + \dots + n$ töwereklerden ybarat bolan deňtaraply üçburçluk görnüşdäki şekile Ýapon üçburçlugy diýilýär. Ýapon üçburçlugynda iň ýokarky setirden başlap, yzygiderli, töwerekden şol töweregiň edil aşagynda ýerleşýän iki töwerekden birine gitmeklik we iň aşaky setirde bitirmeklik arkaly emele gelen n sany töwerekleriň yzygiderligine *nindzýa ýoly* diýilýär. Aşakda $n = 6$ üçin bir sany Ýapon üçburçlugy, we onuň bilen bilelikde şol üçburçlukda iki sany gyzyly töweregi öz içinde saklaýan bir sany *nindzýa ýoly* meselem görkezilendir.

Her bir Ýapon üçburçlugynda azyndan k sany gyzyly töweregi öz içinde saklaýan iň bolmanda bir sany *nindzýa ýoly* bolar ýaly k -nyň iň uly bahasyny n -iň üsti bilen tapmaly.

Mesele 6. Goý ABC deňtaraply üçburçluk bolsun. Goý A_1, B_1, C_1 nokatlar ABC -niň içinde ýerleşip, $BA_1 = A_1C$, $CB_1 = B_1A$, $AC_1 = C_1B$, we

$$\angle BA_1C + \angle CB_1A + \angle AC_1B = 480^\circ$$

şertlerini kanagatlandyrsyn. Goý BC_1 we CB_1 göni çyzyklar A_2 nokatda, goý CA_1 we AC_1 göni çyzyklar B_2 nokatda, we goý AB_1 we BA_1 göni çyzyklar bolsa C_2 nokatda kesişsin.

Eger $A_1B_1C_1$ üçburçluk dürli taraply üçburçluk bolsa, onda käbir iki dürli nokadyň AA_1A_2 , BB_1B_2 we CC_1C_2 üçburçluklaryň daşyndan çyzylan üç töweregiň hemmesiniň üstünde ýatýandygyny subut etmeli.

(Bellik: Dürli taraply üçburçluk diýip islendik iki tarapynyn uzynlyklary deň bolmadyk üçburçluga aýdylýar.)

Language: Turkmen

Synaga berlen wagt: 4 sagat 30 minut.

Her mesele 7 baldan ballandyrylar.